

КОМИСИЈИ ЗА СТУДИЈЕ II СТЕПЕНА ЕЛЕКТРОТЕХНИЧКОГ ФАКУЛТЕТА У БЕОГРАДУ

Комисија за студије II степена, Електротехничког факултета у Београду, на својој седници одржаној 09.06.2026 године именовала нас је у Комисију за преглед и оцену мастер рада дипл. инж. Михајло Ћулибрк под насловом „Имплементација заштите ОТ система уз помоћ firewall уређаја". Након прегледа материјала Комисија подноси следећи

ИЗВЕШТАЈ

1. Биографски подаци кандидата

Михајло Ћулибрк је рођен 05.07.2001. године у Београду. Завршио је основну школу „Мирослав Антић" у Београду као вуковац. Уписао је XIII београдску гимназију у Београду и коју је завршио са одличним успехом. Током школовања се такмичио на такмичењима из области физике, математике и хемије. Електротехнички факултет уписао је 2020. године. Дипломирао је на одсеку за телекомуникације и информационе технологије 2024. године са просечном оценом 8,22. Дипломски рад одбранио је у септембру 2024. године са оценом 10. Дипломске академске – мастер студије на Електротехничком факултету у Београду, на Модулу за Информационо комуникационе технологије уписао је у октобру 2024. године.

2. Извештај о студијском истраживачком раду

Кандидат Михајло Ћулибрк је, као припрему за израду мастер рада, спровео истраживање релевантне литературе из области безбедности оперативних технологија (ОТ) и њихове интеграције у IT мреже. Анализиране су кључне разлике IT и ОТ система, безбедносне карактеристике индустријских протокола, познати сајбер-инциденти (од Stuxnet-а до PIPEDREAM-а) и референтни модели и стандарди — Purdue модел, ISA/IEC 62443, NIST SP 800-82 — као и платформа Fortinet FortiGate. На основу тога дефинисана је логика за реализацију лабораторијског тестбеда FortiGate уређај, ОТ опрема (PLC, HMI) и платформа за напад чиме је омогућено контролисано тестирање ефикасности слојевите заштите.

3. Опис мастер рада

Мастер рад обухвата 55 страна, са укупно 35 слика, 6 табела и 32 референце. Рад садржи шест поглавља, списак коришћене литературе, списак скраћеница, списак слика, списак табела и један прилог.

У првом, уводном поглављу укратко је представљена проблематика заштите ОТ система у условима све израженије повезаности са IT мрежама. Затим су наведени циљ и очекивани допринос рада и дат је преглед остатка рада по поглављима.

У другом поглављу изложена је теоријска основа рада — појам и обим ОТ система, разлике између IT и ОТ окружења, безбедносне карактеристике индустријских протокола (Modbus, DNP3, IEC 60870-5-104, PROFINET, BACnet, OPC), преглед значајних сајбер-инцидената и референтни оквири (Purdue модел, ISA/IEC 62443, NIST SP 800-82), уз објашњење концепта слојевите одбране и улоге FortiGate платформе. Треће поглавље дефинише циљну мрежну архитектуру и методологију тестирања: шест принципа дизајна, зонску поделу према Purdue моделу, лабораторијски тестбед реализован у EVE-NG окружењу и четири тест сценарија (T1–T4) мапирана на MITRE ATT&CK за ICS, тестирана у режимима без и са активном заштитом.

Четврто поглавље документује практичну конфигурацију FortiGate уређаја: подешавање интерфејса и зона, рутирање, firewall политике које реализују дефинисане комуникационе канале, контролу индустријских протокола, IPS и антивирус профиле, као и логовање догађаја.

Пето поглавље приказује резултате тестирања сценарија T1–T4 у оба режима рада. Резултати показују да мрежна сегментација и Implicit Deny политика у потпуности спречавају откривање и директан приступ ОТ сегментима из Enterprise зоне.

Шесто поглавље сумира резултате и потврђује да зонска сегментација и грануларна контрола индустријских протокола заједно обезбеђују значајно виши ниво заштите ОТ окружења уз очување оперативног континуитета.

У Прилогу А приказани су адресни план, топологија лабораторијског окружења и резултати провере мрежне повезаности између чворова.

4. Анализа са кључним резултатима

Мастер рад кандидата Михајла Ћулибрка бави се проблемом заштите оперативних технологија (ОТ) интегрисаних у ИТ мреже, применом Fortinet FortiGate уређаја. У оквиру рада реализована је зонска мрежна архитектура заснована на Purdue моделу и стандарду ISA/IEC 62443, укључујући FortiGate уређај, OpenPLC контролер, FUXA HMI, и платформу за напад (Kali Linux). Ефикасност решења проверена је кроз четири тест сценарија (Т1–Т4) мапирана на MITRE ATT&CK за ICS, извршена у режимима без и са активном заштитом.

Основни доприноси рада су:

- 1) референтна архитектура и методологија сегментације ОТ мреже засноване на Purdue моделу и ISA/IEC 62443;
- 2) практична реализација и конфигурација FortiGate уређаја, firewall политике, контрола индустријских протокола, IPS и антивирус профили;
- 3) експериментална анализа и поређење резултата тестирања (Т1–Т4) у режимима без и са применом заштите, укључујући дубоку инспекцију Modbus саобраћаја;
- 4) могућност даљег проширења рада на додатне протоколе, уређаје и системе за детекцију и превенцију упада.

5. Закључак и предлог

Кандидат Михајло Ћулибрк је у свом мастер раду успешно реализовао практичну имплементацију слојевите заштите ОТ система применом Fortinet FortiGate уређаја. Спроведена је сегментација мреже према Purdue моделу и стандарду ISA/IEC 62443, конфигуриране су firewall политике и профили дубоке инспекције индустријског саобраћаја, а ефикасност решења потврђена је кроз мерљиве и поновљиве тест сценарије мапиране на MITRE ATT&CK за ICS.

Рад показује да кандидат добро познаје разлике безбедносних приступа у ИТ и ОТ окружењима, као и практичну примену концепта слојевите одбране.

На основу изложеног, предлаже се да Комисија за студије II степена Електротехничког факултета у Београду прихвати рад кандидата Михајла Ћулибрка као мастер рад и одобри му јавну усмену одбрану.

Београд, 12.09.2026. године

Чланови комисије:

др Младен Копривица Доцент
сагласан, 12.09.2026.

др Горан Марковић Ванредни професор
сагласан, 12.09.2026.